

somheden nærmest maa være rettet paa at tilveiebringe en saavidt mulig tilfredsstillende Ordning af de almindelige politiske Forhold indenfor Monarchiets Grændser. Det er altsaa, i mine Tanker, den Udfigt, der er stillet af Ministeriet for den Tid, da en fuldstændig Communallov vil udfomme, det er, naar Adskillelse af Retspleien og Forvaltningen har fundet Sted, naar de judicielle og administrative Kredse i Landet ere blevne ordnede, og Regjeringen har fundet Tid til at udarbejde den, hvilken Tid, saavidt jeg har opfattet det, dog ikke kan ventes, førend de almindelige politiske Forhold indenfor Monarchiets Grændser ere ordnede. Saaledes har jeg opfattet Meningen af Ordene, at, naar her anføres som Grund, at Tidspunktet er ikke passende, fordi Virksomheden maa være henvendt paa Ordningen af de politiske Forhold, saa antager jeg, at det rette Tidspunkt ikke kan indtræde, førend disse Forhold ere ordnede, og jeg vil nu henstille til den ærede Forsamling, om der med disse Momenter for Die er nogen Udfigt til, at denne Sag vil blive ordnet i de første 10 eller 15 Aar (Sø)? Ja, man kan være uenig om, hvor lang Tid der vil medgaae til disse Arbejder. For mig stiller det sig saaledes, at Adskillelsen af Retspleien og Forvaltningen vil tage en meget lang Tid her i Landet; jeg kan naturligvis ikke derom udtale Andet end min Anskuelse og min Overbeviisning. Jeg skal ogsaa tillade mig i saa Henseende at henlede den ærede Forsamlings Opmærksomhed paa de Uttringer eller, rettere sagt, paa det, som den meget ærede Minister ikke har ytret med Hensyn til Tidspunktet. Den meget ærede Indenrigsminister har gjort opmærksom paa, at Skolevæsenet vil blive ordnet til den følgende Rigsdagesession, og at derom vilde blive fremlagt et Forslag af den meget ærede Cultusminister, men, skøndt det er en af de Ting, som griber ind i Communalforfatningen, og der altsaa vistnok kunde have været Anledning til derved at ytre sig om, naar der var Udfigt til, at Loven om Kommunernes Selvstændighed kunde udfomme, fandt dog den meget ærede Minister sig ikke foranlediget til derom at ytre sig. Saavidt jeg ogsaa har opfattet det, som den meget ærede Minister senere har ytret, da formeente han,

at der ikke var nogen Trang til, at Kommunernes Selvstændighed skulde ordnes, og jeg opfattede fremdeles af det, han svarede en æret Rigsdagsmand for en Kjøbstad (Køster), at han var villig til og ogsaa var betænkt paa at fremkomme med en Lov om Valgene til Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne; men selv da yttrede den meget ærede Minister sig ikke om, naar en Lov om Kommunernes Myn- dighed kunde fremkomme for Thinget. Tvertimod, den meget ærede Minister gjorde opmærksom paa det store Arbejde og den megen Tid, der har været fordret, og det er jo naturligvis Noget, som Thinget maa anerkende, at, naar en Minister yttrer, at Tiden ikke har været tilstrækkelig, saa kan der jo for den forløbne Tid ikke være Spørgsmaal om en Lovs Fremlæggelse. Men det, som der forekommer mig maatte være nødvendigt at vide, er, naar man kunde vente sig en saadan Lov, og jeg vil ikke nægte, at jeg ikke kan finde det hensigtsmæssigt at gaae ind paa Lovforslaget, for man derom har nogen bestemt Underretning. Jeg vil ikke nægte, at, naar den meget ærede Minister har udtalt, at dette Spørgsmaals Ordning er af største Vigtighed, Spørgsmaalet nemlig om Valgmaaden, da forekommer det mig, at derved vilde man kunne, naar man ikke gif ind paa nærværende Lovforslag, faae Ministeriet opfordret til at fremkomme med den af Alle saameget ønskede Lov; men, selv om jeg kunde overvinde disse Betænklichkeiten, da er der i selve Lovforslaget Bestemmelser, navnlig med Hensyn til Valgretten, som jeg, for mit Bedkommende, ikke kan gaae ind paa. Det er ikke med Hensyn til det conservative Element, og den Indflydelse, det bør have, om hvilket jeg behøver her at udtale mig; men det, som er indført i dette Lovforslag, det er en dobbelt Valgret; man har ikke troet det hensigtsmæssigt at opstille en Valgensus, men man har opstillet en dobbelt Valgret; man siger til en Fjerdedeel af Valgerne i Kommunen: I skulle vælge 2 Gange til Kommuneraadet, I skulle vælge først sammen med de andre Valgere det halve Antal, men siden nok engang vælge dertil, og saa vælge den anden Halvdeel. Det er et Princip for Valgmaaden, som jeg, saavidt jeg har